

Nieuwe regels voor schenkingen

Het einde van de 'kaasroute' is nabij. En er is een langere fiscale wachtermijn op komst voor hand- en bankgiften. Wat verandert er allemaal voor uw schenkingen?

Nog even en de kaasroute is verleden tijd. De kaasroute is een populaire piste bij Vlamingen die belastingvrij roerende goederen willen schenken. De oplossing bestond erin te schenken via een buitenlandse notaris. 'Als de akte verleden wordt voor een buitenlandse notaris, moet ze niet geregistreerd worden in ons land', legt Mattias Van de Wygaert van Sansen International Tax Lawyers uit. 'Zodoende is er ook geen schenkbelasting verschuldigd. Wegens de nabijheid en de taal kiezen Vlaamse schenkers vaak voor een Nederlandse notaris. Vandaar de naam "kaasroute".'

Einde in zicht

Aan dat mooie liedje komt binnenkort een einde. Afgelopen zomer keurde de Kamercommissie Financiën een wetsvoorstel goed om de kaasroute vanaf 1 december definitief te sluiten. Volgens het voorstel moeten buitenlandse schenkingsaktes vanaf dan verplicht geregistreerd worden in ons land. 'Een advies van de Raad van State (RvS) bracht deze deadline in het gedrang', zegt Mattias Van de Wygaert.

'De RvS merkte op dat de goedkeuring een bijzondere meerderheid vereist, waardoor de wetgevende procedure langer zou aanslepen. Veel financiële planners gingen er al vanuit dat de inwerkingtreding zou verschuiven naar het voorjaar van 2021. Maar de regering heeft snel geschakeld. Vorige week verscheen een voorstel van bijzondere wet, ondertekend door alle meerderheidspartijen, waarin de einddatum van 1 december gehandhaafd is. Het is nog even afwachten of de wet tijdig wordt goedgekeurd, maar het is duidelijk dat de regering hier snel werk van wil maken.'

'Door de verlenging van de verdachte periode stijgt het risico dat er na de schenking alsnog erfbelasting verschuldigd is'

Wie nog gebruik wil maken van de kaasroute, moet dus nog snel bij een buitenlandse notaris passeren. Van de Wygaert: 'Wij stellen vast dat nog heel wat Belgen voor 1 december een afspraak hebben bij een Nederlandse notaris. Wij raden onze klanten echter aan om niet te overhaasten. Fiscaliteit is niet alles. Voor een geslaagde familiale planning is het belangrijk om goed na te denken en voldoende tijd te nemen.'

Voorbehoud van vruchtgebruik

In de praktijk is de kaasroute vooral populair voor de schenking van aandelen op naam, bijvoorbeeld van een patrimoniumvennootschap. In dat geval is een notariële akte verplicht. Ook voor roerende schenkingen met voorbehoud van vruchtgebruik is de kaasroute zeer geliefd. Dat zijn schenkingen van bijvoorbeeld geld of een beleggingsportefeuille, waarbij u als schenker zelf de inkomsten behoudt en het beheer voortzet. Deze voorwaarde kan alleen opgelegd worden in een notariële akte.

Hand- en bankgiften

Voor 'gewone' schenkingen van geld of beleggingen – bijvoorbeeld via een simpele overschrijving van de ene rekening naar de andere – is géén notariële akte vereist. In dat geval volstaat het om achteraf zelf een bewijs van de gift op te stellen en te bewaren. In het juridisch jargon staat dat bekend als een hand- of bankgift. Hiervoor geldt geen registratieplicht en is er geen schenkbelasting verschuldigd. Maar er zit wel een addertje onder het gras. Overlijdt u als schenker binnen de drie jaar na de schenking, dan wordt ze opgeteld bij uw erfenis en moeten uw erfgenamen er (hogere) erfbelasting op betalen.

Wachtermijn naar 4 jaar

Ook deze regeling wordt aangepast. Van de Wygaert: 'De Vlaamse regering wil de "verdachte" periode voor schenkingen vanaf 1 juli 2021 optrekken tot 4 jaar. Minister Matthias Diependaele (N-VA) suggereerde een tijdje geleden dat deze maatregel niet zou doorgaan als de kaasroute werd afgesloten, maar uit recente parlementaire stukken blijkt dat de Vlaamse regering hier toch mee doorzet. Voor schenkingen die nog onder de huidige regels zijn gebeurd, zou de verdachte periode van 3 jaar van kracht blijven.'

Vrijwillige registratie

Met deze maatregel mikt de Vlaamse regering op 12 miljoen extra schenkbelasting. Van de Wygaert: 'Door de verlenging van de verdachte periode stijgt het risico dat er na de schenking alsnog erfbelasting verschuldigd is. Zo hoopt de Vlaamse regering schenkers aan te moedigen om hun hand- en bankgiften vrijwillig te laten registreren en schenkbelasting te betalen. Het tarief voor roerende goederen bedraagt 3% voor schenkingen in rechte lijn en 7% in alle andere gevallen. In ruil daarvoor zijn de geschonken

goederen meteen definitief vrijgesteld van (mogelijk hogere) erfbelasting in de toekomst.'

Sudden death-verzekering

'In bepaalde gevallen kan een "sudden death-verzekering" ook rust brengen', adviseert Van de Wygaert. 'Die dekt het risico op een plots overlijden tijdens de verdachte periode.' Ook daar hangt een prijskaartje aan vast, in de vorm van een verzekeringspremie. Door het verlengen van de verdachte periode zullen deze verzekeringen wel duurder worden. Bovendien brengen ze niet altijd soelaas. Als de schenker ernstig ziek wordt, bestaat het risico dat de verzekeringspremie voor niets werd betaald en dat de schenking alsnog geregi- streerd moet worden om erfbelasting te vermijden.

*Mattias Van de Wygaert
Sansen International Tax Lawyers
De standaard – 21 november 2020*